

Sarası Tutan Sardunya

– İbrahim Kilik · 08 Nisan 2010

Her ne kadar, sardunya sözcüğü Türkçe bir sözcük değilse de. Dilimize gelip yerleşmiş. Hatta, bir saksıyı mekan tutup camlarımızın önüne kurulmuş, çiçek olarak, Fesleğenlerle komşu olmuş. Bence, bizden biri olmuş. Daha doğrusu bir sözcük, dilimize girmeden yaşantımıza giriyor. Ondan sonra dilimize giriyor. Sardunya da onlardan biri.

Dilimize bir çiçek adı olarak girmesinin yanında, duyduğumuz zaman, İtalya' ya ait bir Akdeniz adasını çağrıştırır, coğrafya bilgilerimizin desteğiyle, sardunya sözcüğü bizde .Tâ, yâd ellerden gelir aşınamız oluverir. Seyahat etme hürriyetimiz söz de kısıtlı olmasa da. Tuzu kurular hanesinden, olmadığımız için, Sardunya adasını gidip görmek nasip olmadı. Bir bilgi kırıntısı olarak dağarcığımızdaki yerini alıyor sadece...

Böyle, yarım vukuflu bir girizgâhtan sonra, gelelim sarası tutan sardunyaya. Çocukluğumuzdan beri aşınası olduğumuz, kokusuna yabancı olmadığımız bir çiçek sardunya. Analarımız, teneke kutularda, hatta vita yağı, turyağı kutularında yetiştirirdi onları. Şimdi diyeceksiniz ki işin içine yağ nerden girdi. Tereyağının, zararlı olduğu ilan edildikten sonra, bir margarin yağı furyası kaplamıştı memleket sathı mailini. Yemeklerde margarin kullanılır olmuştu. Yağların, üstü yazılı kutuları da muktesit analarımız tarafından, saksı olarak değerlendirilmeye başlanmıştı.

İşte o devirlerde, sardunyaya bir vazife verilmişti. Sivrisinek savar olarak kullanılmaya başlanmıştı. Sıtma mikrobi taşıyan sivrisineklerin hışmından, sardunya sayesinde kurtulma yolu seçilmişti. Zannımca, sardunya da memnundu böyle bir vazifeden. Pencerelarımızın önünde kurulması bu yüzdendi. Vazifesini bî hakkın ifa etmenin, hiçbir şeye değişilmeyecek huzuru vardı yüreğinde sardunyanın. Böyle bir vazife onu , bencillikten kurtarıyor, Kamu yararını düşünen, insanlara faydası dokunan, diğerkam bir makama yükseltiyordu.

Gel zaman git zaman, sardunyanın yaşadığı ülkede şartlar değişti. Eski çamlar bardak oldu. Vita kutuları, pencere önlerinden kaldırıldı. Ülkede, sivrisineklerin yerine milletin kanını emen keneler türedi. Onları, sardunya dahil hiçbir güç geri püskürtemezdi. İyice gemi azıya almışlardı. Taşındıkları mikrop sıtma mikrobundan daha tehlikeli ve sari olmasına karşın, duhul ettiğinde, alışkanlık yapıyordu bünyelerde. Her geçtikleri yerde tutsakları çoğalıyordu.

Böyle bir musibet karşısında, hiçbir şey yapamamak çok ağır geldi sardunyaya. Garip bir hastalığa yakalandı. Artık, eski neşesi kalmamıştı. Rengindeki canlılık da kaybolmuştu. İnsaflı insanlar, vicdanlarıyla akıllarını birlikte kullananlar bu duruma çok üzüldüler. Çareler aramaya başladılar sardunyanın derdine. En sonunda, merhamet adında bir hekim. Uyardı insaf sahiplerini. Sardunyanın,

ahir zaman hastalığı olan bir çeşit sara hastalığına yakalandığını söyledi. Bunun tıpta henüz tedavisi yok dedi. Sardunya eskisi kadar güzel kokmuyordu. Zaman zaman tutan sarası, bütün hayatını etkiliyordu. Şimdi, onun gündemdeki adı "sarası tutan sardunyaydı"...

Ankara,08.04.2010 İ.K